

Mottagare
Regionstyrelsen

Mål och budget 2025 - 2027

Förlag till beslut i regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Driftbudget 2025 fastställs
- Investeringsbudgeten för ett nytt äldreboende i Visby minskas med 10 miljoner kronor 2026 och uppgår totalt till 265 miljoner kronor i planen för år 2027-2028.
- Regionfullmäktiges direktiv och rekommendationer till nämnderna godkänns.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade i juni 2024 om en grundbudget för nämnderna 2025 samt investeringsbudget för 2025 och 2026. I november 2024 tas slutligt beslut om driftbudgeten samt vilken skattesats som ska tillämpas nästa år.

Totalt beslutades i juni om tillskott till nämnderna år 2025 på cirka 346 miljoner kronor (mnkr) vilket motsvarar en ökning med 5,3 procent. Det är i sammanhanget en hög ökning där löneökningarna på 140 mnkr har störst påverkan. Demografin och den medicinsktekniska utvecklingen påverkar resursfördelningsmodellerna och innebär en höjning, av nämndernas ramar med 83 mnkr. Posten för interna priser och externa avtal innebär en ökning med 104 mnkr och är fortsatt mycket högre än normalt till följd av att flera externa avtal följer KPI eller andra index som påverkas av inflationen. Utöver dessa grundförutsättningar beslutades om ramtillskott på totalt 21,7 mnkr.

Regionstyrelsen och regionfullmäktige tog inte ställning till övriga äskanden. De besluten sköts fram till budgetbeslutet i november.

Totalt äskar nämnderna medel om ytterligare 223 mnkr för år 2025. Ett helt nytt äskande har inkommit från tekniska nämnden på 1 mnkr.

Enligt den nya skatteprognosen från oktober 2024 kommer skatteintäkter, generella bidrag och utjämning att öka lite mer 2025 än tidigare prognos. Det budgeterade resultatet för 2025 ökar därför till 59 mnkr. Det innebär att det budgeterade minusresultatet 2024 vänds till ett positivt resultat om nämnderna sammantaget inte överskrider budget.

Det budgeterade resultatet är dock fortfarande för lågt för att nå upp till en resultatnivå på minst 2 procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning.

Regionstyrelsens arbetsutskott lämnade inget förslag till budget 2025.

Investeringsbudget

Enligt nya beräkningar kan investeringsbudgeten för ett nytt äldreboende i Visby minska med 10 miljoner kronor år 2026. Totalt ska 265 miljoner kronor läggas i planen för år 2027-2028.

Ärendebeskrivning

Region Gotlands slutliga budget för kommande år beslutas av regionfullmäktige i november. I beslutet ska också finnas den skattesats som ska tillämpas kommande år.

Enligt kommunallagen ska budgeten alltid upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl.

Underlag till ärendet till regionstyrelsen är:

- Regionfullmäktiges direktiv och rekommendationer till nämnderna.
- Plankalkyl 2025-2027 (enligt RF budgetbeslut i juni, skatteprognos 2024-10-02, pensionsprognos Skandia 240831, finansförvaltningen 240927)

Efter regionstyrelsens beslut om budget 2025 och plan för 2026-2027 kompletteras med följande dokument till regionfullmäktiges behandling av ärendet.

- Finansförvaltningsbudget för 2025 samt plan 2026-2027
- Ramberäkning med fördelad driftbudget per nämnd 2024 och plan 2025-2026
- Investeringsbudget 2025-2026 samt investeringsplan 2027-2029
- Resultatplan för åren 2025-2027 (visar hur resultatet ser ut under perioden)
- Finansplan för åren 2025-2027 (visar hur verksamheten finansieras under perioden)
- Balansplan för åren 2025-2027 (visar hur tillgångar, skulder och soliditet utvecklar sig under perioden)

Regionfullmäktige beslutade i juni 2024 om en grundbudget för nämnderna 2025 samt investeringsbudget för 2025 och 2026. I november 2024 tas slutligt beslut om driftbudgeten samt hur hög skattesatsen ska vara nästa år.

Totalt beslutades i juni om tillskott till nämnderna på cirka 346 miljoner kronor 2025 vilket motsvarar en ökning av nämndernas ramar med 5,3 procent. Det är i sammanhanget en hög ökning där löneökningarna på 140 miljoner kronor har störst påverkan. Demografin och den medicinsktekniska utvecklingen påverkar resursfördelningsmodellerna och innebär en höjning, av nämndernas ramar med 83 mnkr. Posten för interna priser och externa avtal innebär en ökning med 104 mnkr och är fortsatt mycket högre än normalt till följd av att flera av våra externa avtal följer KPI eller andra index som påverkas av inflationen. Utöver dessa grundförutsättningar beslutades om ramtillskott på totalt 21,7

mnkr. 10,6 mnkr kronor till barn- och utbildningsnämnden för anpassad skola och strukturbidrag, 3 mnkr till tekniska nämnden för rivning och sanering i samband med badhusbygget, 350 tkr till regionstyrelsen för driftbidrag till ny gymnastikhall samt ett ettårigt budgetanslag på 7,7 miljoner kronor till miljö- och byggnämnden för utredningar i samband med exploateringar. Regionstyrelsen och regionfullmäktige tog inte ställning till de andra äskandena. De besluten sköts fram till budgetbeslutet i november.

Det budgeterade resultatet 2025 var i juni 30 mnkr, enligt den nya plankalkylen från oktober 2024 ökar resultatet till 59 miljoner kronor 2025, 152 mnkr 2026 och 31 mnkr 2027. Detta gäller före det budgetbeslut som tas nu i november.

Bedömning

Region Gotland har för närvarande inte balans i ekonomin. Den höga inflationen 2022 och 2023 har medfört kraftigt höjda pensionskostnader och högre priser på varor och tjänster samtidigt som stora statsbidrag minskats. Det stora underskott som fanns i nämndernas verksamheter 2023 har blivit något lägre i år men är fortfarande mycket stort. Prognosen pekar på ett underskott för nämnderna på 164 mnkr jämfört med 241 mnkr 2023. Det kommer att krävas kraftfulla åtgärder och prioriteringar för nämnderna ska nå en ekonomi i balans.

Prognosen för 2024 pekar på ett totalt underskott på 264 mnkr, balanskravsresultatet beräknas bli -347 mnkr. Det innebär att nästan hela resultatutjämningsreserven på 364 mnkr kommer att behöva användas för att täcka underskottet.

Även om investeringarna inte når upp till budgeterad nivå, innebär investeringsprognosen på 650 mnkr att finansiering med egna medel inte är möjligt. Ett stort negativt resultat i kombination med höga investeringar innebär kraftiga påfrestningar på likviditeten och att extern upplåning blir nödvändigt.

De ekonomiska förutsättningarna förbättras dock 2025 och framåt. Inflationen är nu lägre vilket innebär att även pensionskostnaderna blir markant lägre. Skatteintäkterna ökar då konjunkturen väntas vända uppåt. Det innebär att det blir en real förstärkning av ekonomin. Det budgeterade minusresultatet 2024 kan vändas till ett positivt resultat under förutsättning att nämndernas underskott kan åtgärdas.

Det budgeterade resultatet är fortfarande för lågt för att nå upp till målet på en resultatnivå på minst 2 procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämnning.

Regionens resultat måste långsiktigt basera sig främst på att nämndernas verksamheter bedrivs inom de budgetramar som beslutats och att det finns ett överskott för att finansiera framtida nödvändiga satsningar.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktiges direktiv till nämnderna

Plankalkyl 2025-2027 2024-10-03
Kompletterande beredningsunderlag till budget 2025-2027 2024-09-27
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-10-16

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Ulrika Jansson
Ekonomidirektör

Skickas till
Samtliga nämnder